

НАРЕДБА
за
устройство и управление на гробищните паркове и
обредни зали на територията на Община Брусарци

(Приета с Решение № 118/Протокол № 18 от 30.11.2012г.)

Раздел I

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Тази Наредба урежда управлението, стопанисването и вътрешния ред в гробищните паркове, реда и условията за погребение, ползването и благоустрояването на гробищните места и свързаните с тази цел услуги в гробищните паркове на Община Брусарци.

(2) Гробищните паркове се управляват в съответствие със законовата уредба в страната и решенията на ОбС.

Чл. 2. (1) Гробищните паркове са обществени терени със специално предназначение. Те са изключително публична общинска собственост.

(2) На територията на Община Брусарци действат:

1. Гробищен парк в град Брусарци;
2. Гробищни паркове в населените места.

Чл. 3. (1) Създаването на нови, разширяването или закриването на действащи гробищни паркове и гробища на територията на общината става с решение на ОбС, в съответствие със законовата уредба в Република България.

(2) Устройственото планиране, инвестиционното проектиране, разрешаването на строителството и въвеждането в експлоатация на гробищните паркове се извършва в съответствие с изискванията на Закона за устройство на територията (ЗУТ), приложимите разпоредби на нормативните актове по прилагането му и специалните норми на Наредба № 2 от 21 април 2011 г.

(3) Гробищните паркове се проектират, изпълняват и поддържат в съответствие с изискванията за достъпна среда за населението.

Чл. 4. По желание на религиозни общности или етнически групи могат да се обособят самостоятелни парцели, при спазване изискванията на устройствения гробищен план, след решение на ОбС.

Чл. 5. На територията на гробището се разполагат:

1. парцели и гробищни места за погребване;
2. места за изграждане на гробници;
3. вътрешни главни и второстепенни алеи;
4. площи за озеленяване около оградата и край алеите с висока дървесна растителност, храсти и цветни насаждения;
5. сгради и места за други дейности, необходими за функциониране на гробището;
6. тоалетни за посетителите;
7. места за паркиране на моторни превозни средства.

Раздел II

УПРАВЛЕНИЕ

Чл. 6. (1) Гробищните паркове (гробища) на територията на Общината, както и намиращите се в тях сгради и съоръжения, общинска собственост, се управляват, стопанисват и поддържат от Кмета на Общината.

(2) Със заповед Кмета на Общината определя лица, отговарящи за гробищния парк в гр.Брусарци.

(3) Със заповед Кмета на Общината възлага на кметове и кметски наместници по селата управлението, стопанисването и поддържането на съответните гробищни паркове.

Чл. 7. (1) Лицата по чл.6, ал.2 и 3 осъществяват дейности по реализация на погребенията - определяне на място за гроб, ден и час за погребението.

(2) Общината създава равни условия за всички търговски субекти, които имат за предмет на дейност организиране на погребения на покойници.

(3) Всички дейности и услуги на територията на гробищните паркове се извършват след сключване на Договор по реда на Наредбата по чл.8, ал.2 от ЗОС между Общината и съответните търговски субекти.

Чл. 8. Община Брусарци в рамките на своя бюджет заделя средства за поддържане, обновяване и разширение на гробищните терени, сгради и съоръжения, общо озеленяване и изграждане на алейна мрежа, водопроводи, общо осветление, транспортни комуникации и др.

Чл. 9. Лицата по чл.6, ал.2 и 3 осъществяват следните организационни и административни дейности:

1. Определя деня и часа за погребение.
2. Осигурява гробно място за покойника.

Раздел III

ГРОБНИ МЕСТА И ТЯХНОТО ПОЛЗВАНЕ

Чл.10. Погребването на покойници се извършва във отделни гробни места.

(2) Отделните гробни места са обособени части от гробищния парк или гробището, предназначени за полагане на ковчег на покойник.

(3) Всяко гробно място за възрастен трябва да има минимални размери, както следва:

дължина - 2 м;
широчина - 1 м,
дълбочина - 1,5 м.

(4) При погребване на трупове на деца дълбочината на гроба трябва да бъде най-малко 1,2 м.

(5) Разстоянието между гробовете не трябва да бъде по-малко от 1 м по дългите им страни и 0,5 м по късите им страни.

(6) При извършване на погребването над гробното място се създава земен насип, висок около 0,5 м. Този насип впоследствие може да се оформи с рамка с паметна плоча.

(7) Гробните места могат да се оформят с паметни плочи, декорации и други елементи, без да се излиза извън установените за гробното място размери.

Чл.11 (1). Стоманобетонни и полимерни камери са специално изградени съоръжения за едно или две погребвания, с възможност за поставяне на разделителна плоча, осигуряваща хоризонтално разделяне на камерата, които се монтират след извършване на изкоп с дълбочина не по-малко от 2,2 м и полагане на дренажен пласт под тях. Минималният слой пръст от дъното на горната камера не може да бъде по-малко от 1,25 м.

(2) Камерите трябва да имат следните минимални размери:

дължина - 2,2 м;
широчина - 1 м;
обща дълбочина - 1,5 м.

(3) Погребването на покойник в стоманобетонна или полимерна камера се извършва в херметически затворен метален ковчег с филтрираща система.

Чл. 12. (1) Не се допуска погребване в общи гробове освен в изключителни случаи със съгласието на директора на съответната регионална здравна инспекция при спазване на следните изисквания:

- разстоянието между отделните ковчези да бъде най-малко 0,5 м;
- при погребване в два реда горният ред трябва да бъде отделен от долния с 0,5 м пръст;
- ковчезите от горния ред трябва да се разполагат в шахматен ред спрямо долния;
- дълбочината на общите гробове при погребване в два реда трябва да бъде най-малко 2,5 м и на най-малко 0,5 м от нивото на подпочвените води.

(2) Погребването на покойници извън гробището се допуска в случай на особени заслуги на лицето за развитието на съответното населено място или държавата с разрешение на Кмета на Общината или упълномощено от него лице, съгласувано с директора на съответната регионална здравна инспекция.

Чл. 13. При извършване на погребвания на лица от вероизповедания, различни от традиционното за Република България източно-православно вероизповедание, се вземат под внимание битът и традициите на съответната религиозна общност, регистрирана съгласно българското законодателство.

Чл. 14. (1) С полагането на покойник в гроб за наследниците му по закон или завещание се поражда правото на ползване.

(2) Правото на ползване е за вечни времена.

Чл. 15. За неуредените в предходните членове случаи се прилагат разпоредбите на "Закона за наследството".

Чл. 16. (1) Правото на ползване на обикновен гроб обхваща:

1. Извършване на последващи погребения в него.
2. Поставяне на временни или трайни надгробни знаци: паметник, ограда, фото портрети и изписване имената на покойника с датите на раждането и смъртта му.
3. Засаждане на цветя и други декоративни растения.
4. Извършване на траурни и възпоменателни обреди.

(2) Индивидуално благоустрояване на отделни гробове се допуска само след предварително съгласуване със Главния архитект на Общината.

Чл. 17. Полагането на друг покойник в обикновен гроб не се допуска преди изтичането на 8 години, а в нови гробища - 10 години от предишното погребение.

Раздел IV

ПОГРЕБЕНИЯ

Чл. 18. (1) В гробищния парк на град Брусарци и в тези на останалите селища, се погребват покойници с постоянно местоживеее приживе в град Брусарци и селищата от Общината и със съответната адресна регистрация.

(2) Покойници от други населени места могат да бъдат погребани в град Брусарци и селищата от Общината ако имат основателни причини за това. Това се разрешава от Кмета на Общината, кмета или кметския наместник на съответното населено място.

(3) Покойници, принадлежали приживе към някоя религиозна общност или етническа група, се погребват по реда на тази Наредба. Религиозните погребални ритуали са допустими, доколкото не противоречат на тази Наредба.

Чл. 19 (1) Погребването на покойници се извършва най-рано 24 часа след установяване на смъртта по реда на Наредба № 14 от 2004 г. за медицинските критерии и реда на установяване на смърт (ДВ, бр. 39 от 2004 г.) и получаване на препис-извлечение от акта за смърт.

(2) Погребване след 48 часа от настъпване на смъртта се разрешава при условие, че се вземат мерки за запазване и съхранение в специализирана хладилна камера или консервация на трупа съгласно изискванията на БДС EN 15017:2006 "Погребални услуги".

Чл. 20. Когато има съмнение или данни за насилствена смърт се организира погребението, след като има разрешение от компетентните органи.

Чл. 21. (1) Покойниците, починали от заболяванията: холера, чума, петнист тиф, кореман тиф, антракс, туберкулоза (с бацилоотделяне), кримска хеморагична треска с бъбречен синдром и полиомиелит или от установено ново, непознато опасно заразно заболяване, се поставят в плътно затварящи се полиетиленови чували, поставени в плътно затворени дървени ковчези, облицовани отвътре с ламарина, дъното на които се посипва с хлорсъдържащ биоцид, разрешен за употреба от Министъра на здравеопазването.

(2) В случаите по ал. 1 ковчезите остават затворени при пренасянето на покойниците до гробището, както и по време и след провеждане на траурния ритуал.

Чл. 22. (1) Изравнянето на трупове или останките им за последващо използване на същото гробно място се разрешава най-малко след 8 години от последното погребване и се извършва през деня.

(2) Главният държавен здравен инспектор може да определи срок, по-кратък от този по ал. 1, за отделни гробищни паркове или обособени парцели от тях въз основа на данни за климата, нивото на подпочвените води, механичния състав, относителната влажност, рН и степента на замърсяване на почвата с екзогенни химични замърсители.

(3) За намаляване на срока по ал. 1 за отделни гробищни паркове или обособени парцели лицето, управляващо гробищния парк, подава заявление до главния държавен здравен инспектор, към което прилага здравно-хигиенна експертиза, обуславяща исканото намаление на срока, изготвена от експерт в областта на оценка на въздействието върху околната среда.

(4) При необходимост главният държавен здравен инспектор може да изисква от лицето, управляващо гробищния парк, допълнителна информация за обстоятелствата по ал. 2.

(5) Лицето, управляващо гробищния парк, носи отговорност за спазването на условията и сроковете по ал. 1, 2.

Чл. 23. (1) Изравянето на трупове на починали или на останките им преди изтичане на 8 години от погребването се допуска само по нареждане на съда или на прокурора по реда и при условията на чл. 157 от Наказателно-процесуалния кодекс и след писмено уведомяване на съответната регионална здравна инспекция.

(2) Лицата (гробарите), които изравят трупове на починали лица и останките им, работят с лични предпазни средства, определени по реда на Наредба № 3 от 2001 г. за минималните изисквания за безопасност и опазване на здравето на работещите при използване на лични предпазни средства на работното място (ДВ, бр. 46 от 2001 г.). След приключване на работа гробарите измиват ръцете си и ги дезинфекцират с биоцид, разрешен за употреба от Министъра на здравеопазването.

(3) Гробовете, от които са извадени тленни останки, при засипването им се дезинфекцират с подходящи хлорсъдържащи биоциди, разрешени за употреба от Министъра на здравеопазването.

Чл. 24. Поставянето на предмети, пари, злато и други в ковчега на мъртвеца и гроба е забранено.

Чл. 25. Погребението в общи гробове е забранено.

Чл. 26. Предварително запазване на индивидуални гробни места е забранено.

Раздел V

ОБРЕДНА И РИТУАЛНА ДЕЙНОСТ

Чл. 27. (1) Религиозни ритуали се провеждат от духовни лица, съгласно каноните на съответната религия.

(2) Традиционни и обичайни обреди могат да се правят на гроба от близките на починалия, ако те не пречат на съседни гробове.

(4) Обредни действия и ритуали, противоречащи на добрите нрави и благоприличие са недопустими.

Раздел VI

ОБЩЕСТВЕН РЕД В ГРОБИЩНИТЕ ПАРКОВЕ

Чл. 28. Посещения в гробищните паркове се допускат:

1. За времето от 01 април до 30 септември - 7.00-21.00 часа;
2. За времето от 01 октомври до 31 март - 7.30-19.30 часа.

Чл. 29. В районите на гробищните паркове се забранява:

1. Посещението на деца под 12-годишна възраст, ако не са съпроводени от пълнолетни лица;
2. Влизането с превозни средства, освен когато с тях се обслужват инвалиди, болни или възрастни немощни хора;
3. Въвеждането на кучета, домашни и други животни;
4. Приготвянето на циментови и варови разтвори по алеите, струпването на насипни материали и части за паметници, без надлежно разрешение от лицата, отговарящи за гробищните паркове.
5. Отсичане на дървета без разрешение от службите за опазване на околната среда в Общината.

Чл. 30. Не се разрешава извън определените за целта места:

1. Изхвърлянето на хранителни и други отпадъци, увехнали цветя и треви;
2. Паленето на огън и изгаряне на отпадъците;
3. Разлепване и поставяне на некролози, афиши, реклами, съобщения и други подобни;
4. Засаждане на плодни и декоративни дървета в гробните места.

Чл. 31. (1) Наследниците на починалия са длъжни да поставят трайни надгробни знаци и да ги поддържат в добър вид.

(2) Наследниците на починалия са длъжни да почистват гробовете и околното гробно пространство.

Чл. 32. (1) Еднолични търговци, събирателни дружества с регистриран предмет на дейност "Погребална и траурна дейност", могат да извършват погребални услуги на гражданите по организация на погребение само след сключване на съответните договори с Общината, стопанисваща гробищата, регламентиращи задълженията по поддръжка, експлоатация и опазване на изградената инфраструктура и изискванията, разпоредбите на тази Наредба.

(2) Договорите се сключват след представяне на писмена молба, придружена от удостоверение за съдебна и данъчна регистрация и списък на предлаганите от търговеца или дружеството платени услуги и договоряне на икономическите условия за работа.

(3) Договорите по предходната алинея се сключват за 1 година от Кмета на общината.

Чл. 33. Договори по реда на предходния член се сключват и със занаятчии, търговци и търговски дружества със строителен и друг предмет на дейност за извършване на допустими временни и трайни надгробни строителни услуги на гражданите ползватели на гробове.

Чл. 34. За извършване на строителни надгробни работи от лицата по предходния член или от граждани ползватели, въз основа на депозирана молба за издаване на съответното разрешение съобразно разпоредбите на ЗУТ.

Раздел VII

КОНТРОЛ И САНКЦИИ

Чл. 35. Контролът по изпълнението на тази наредба се осъществява от Кмета на Общината, кметовете и кметските наместници.

Чл.36. На лица извършващи прояви на вандализъм на територията на общинските гробищни паркове се налага глоба в размер от 50 лв. до 500 лв., доколкото деянието не представлява престъпление по смисъла на НК.

Чл. 37. (1) Длъжностно лице, което не изпълнява задълженията си по настоящата Наредба се наказва дисциплинарно съгласно Правилника за дейността на общинската администрация или Кодекса на труда.

(2) Кметът управомощава длъжностни лица за издаване на актове при установени нарушения в гробищните паркове или по разпоредбите на Наредбата.

(3) За установени нарушения на граждани по член 30 или други упоменати в Наредбата, на нарушителите се налага глоба в размер от 50 до 500 лева. За такива по член 29, точки 4 и 5 глобата е в размер от 100 до 1000 лева като нарушителят се задължава за своя сметка да възстанови щетите.

(4) Размерът на глобата по горната алинея се определя в зависимост от нанесените щети.

(5) Кметът или упълномощено от него лице издават наказателните постановления по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

Чл. 38. (1) За изградените и монтирани без разрешение обекти и съоръжения на територията на гробищните паркове или, които са извършени в отклонение на даденото разрешение и не могат да бъдат узаконени в съответствие с предвижданията на устройствените планове, се предприемат принудителни мерки, предвидени в ЗУТ с писмена заповед Кмета на Общината.

(2) Заповедта по предходната алинея може да се обжалва по реда на Закона за административното производство (ЗАП).

Раздел VIII

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Наредбата е приета на основание чл.21, ал.2 от ЗМСМА и чл.8, ал.2 от ЗОС на заседание на Общинския съвет гр.Брусарци с Решение № 118/Протокол № 18 от 30.11.2012г

§ 2. Наредбата влиза в сила 30 дни след разгласяването и чрез средствата за масова информация или по друг начин.

§ 3. Наредбата подлежи на актуализация.

§ 4. Контролът по изпълнението на тази Наредба се осъществява съвместно с органите на държавния здравен контрол.

§ 6 Съгласно § 1 от Преходните и заключителни разпоредби на Наредба № 2 от 21 април 2011 г. за здравните изисквания към гробищните паркове (гробища) и погребването и пренасянето на покойниците, в срок от две години, съществуващите гробищни паркове (гробища) на територията на Общината се привеждат в съответствие с нея.

Председател на Общински съвет:

/ Катя Додева /